

นโยบายการจัดทำแผนงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ของ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

งบประมาณแผ่นดิน ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลางให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การจัดสรรงบประมาณในแต่ละปีจะแสดงให้เห็นทิศทางการดำเนินงานได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์จะเป็นการเชื่อมโยงการดำเนินงานของส่วนราชการให้มีลักษณะเป็นการบูรณาการที่มีประสิทธิภาพและเป็นระบบ เพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ระดับชาติ ระดับกระทรวง และระดับกรม

ปีงบประมาณ 2552 ถือเป็นปีที่ 3 ของการดำเนินงานในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) หรืออีกนัยหนึ่ง คือ จะเข้าสู่การดำเนินงานครึ่งแผน 10 แล้ว ซึ่งคงต้องประเมินผลครึ่งแผน เพื่อดูความคืบหน้าของการดำเนินงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ จำเป็นต้องปรับบทบาท และทบทวนแผนงาน/โครงการที่ได้วางแผนไว้หรือไม่ เหล่านี้ทำนองทั้งหลายคงต้องประเมิน วางแผนการดำเนินงาน และคำนวณงบประมาณให้เพียงพอกับการดำเนินงานให้ครอบคลุม ครบถ้วน โดยขอให้ยึดหลักดังนี้

1. น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และยังคงยึดหลัก 4 ป. ได้แก่ ประหยัด โปร่งใส เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ

2. นำแผนพัฒนาการคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) เป็นแนวทางในการวางแผนงบประมาณให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด เป้าหมาย และกลยุทธ์ ที่กำหนดไว้

3. ทบทวน ชะลอ และยกเลิกโครงการ/กิจกรรม ดังนี้

3.1 **ทบทวนภารกิจพื้นฐาน** เป็นการทบทวนภารกิจสำคัญที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายหรือที่ได้รับมอบหมาย ลักษณะงานเป็นงานประจำ ได้แก่ ทบทวนภารกิจให้สอดคล้องกับความจำเป็น และมีความสามารถในการดำเนินงาน เพื่อปรับลด ชะลอ หรือยกเลิกโครงการ/กิจกรรมที่หมดความจำเป็น หรือมีความสำคัญในระดับรอง และเลือกดำเนินการเฉพาะที่เกิดประโยชน์คุ้มค่าต่อประชาชนหรือผู้รับบริการ

3.2 **ทบทวนภารกิจตามยุทธศาสตร์** เป็นการทบทวนภารกิจที่ก่อให้เกิดการพัฒนาป้องกัน และแก้ไข ให้สอดคล้องกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ระดับชาติ ระดับกระทรวง ระดับกรม และสอดคล้องกับแผนพัฒนางานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ ในช่วงแผนฯ 10

3.3 **เรียงลำดับความสำคัญของนโยบายหรือภารกิจ** ให้จัดกลุ่มหรือเรียงลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยพิจารณาถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ กิจกรรมที่ต้องรีบดำเนินการ และกิจกรรมที่ควรดำเนินการ

3.4 การยกเลิก ชะลอโครงการ/กิจกรรม ดังนี้

- 1) ที่ไม่สอดคล้องกับนโยบายที่กำหนด
- 2) ภาคเอกชน และ/หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมและสามารถดำเนินการได้ดี
- 3) ไม่สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่หรือภารกิจหลัก และมีหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่โดยตรงดำเนินการอยู่แล้ว
- 4) ดำเนินการครบถ้วนตามเป้าหมายแล้ว

3.5 **กิจกรรมที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จในปีที่ผ่านมา** ขอให้เร่งดำเนินการให้เสร็จสิ้นครบถ้วนก่อน ควบคู่ไปกับการวางแผนการดำเนินงาน โครงการ/กิจกรรมอื่น

3.6 การจัดทำกิจกรรม/โครงการ ต้องชัดเจน และมุ่งผู้ผลที่ประชาชนจะได้รับจากการดำเนินงาน

4. การจัดทำแผนงบประมาณ ให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

4.1 **พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์สุขภาพให้มีคุณภาพ มาตรฐาน ให้เป็นที่ยอมรับของสังคมถึงผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ผ่านการรับรองจาก ออย. ดังนี้**

1) เร่งรัดการดำเนินการเพื่อความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สุขภาพให้ครอบคลุมครบวงจร อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีที่เกี่ยวข้อง เช่น อปท. สถาบันการศึกษา ฯลฯ ได้แก่

- **ความปลอดภัยด้านอาหาร** โดยการขยายกลุ่มของสารปนเปื้อนและปรับพื้นที่เป้าหมายที่ยังคงเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดผลกระทบด้านสุขภาพของประชาชนอันดับต้น ๆ นอกจากนี้ ให้มุ่งเน้นการปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดมาตรฐานอาหาร การแสดงฉลากอาหาร เพื่อมุ่งสู่การแก้ไขหรือป้องกันปัญหาโรคเรื้อรัง เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง หลอดเลือดหัวใจอุดตัน จากการบริโภคอาหารที่มีรสหวาน มัน เค็ม มากเกินไป

- **ความปลอดภัยด้านยา** มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาคัญสุขภาพ ยาปลอมที่จำหน่ายในร้านยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดชายแดนเพื่อนบ้าน การแก้ไขการกระจายยาที่ก่อให้เกิดปัญหาการใช้ยาในทางที่ผิด เช่น สเตียรอยด์ เป็นต้น

- **ความปลอดภัยด้านเครื่องสำอาง** มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาเครื่องสำอางปลอม เครื่องสำอางที่มีการผสมสารห้ามใช้ เช่น ปรอท แอมโมเนีย และไฮโดรควิโนน อย่างต่อเนื่อง

- **ความปลอดภัยด้านสารเคมี** มุ่งเน้นการประสานและบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการผลักดันให้ประชาชนได้รับความปลอดภัยจากการปนเปื้อนของสารเคมีในสถานะแวดล้อม ตลอดจนการผลักดันและเตรียมการรองรับการดำเนินการ GHS

2) พัฒนาผู้ประกอบการให้สามารถนำเสนอผลิตภัณฑ์สุขภาพที่มีคุณภาพมาตรฐาน เช่น วัตถุดิบทรายที่ใช้ในการสาธารณสุข ยาสมุนไพร ผลิตภัณฑ์สุขภาพชุมชน โดยอาศัยเครือข่าย นักวิชาการ และสถาบันต่าง ๆ เพื่อให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนการปรับเปลี่ยนระบบการกำกับดูแลในระดับสากล

3) บูรณาการการดำเนินการแก้ไข/ป้องกันปัญหาเสพติดให้สอดคล้องกับแนวทางการปราบปรามการค้ายาเสพติด ตามยุทธศาสตร์การควบคุมตัวยาและผู้ค้ายาเสพติด (Supply) ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

4) เสริมสร้างความเข้มแข็งและประสิทธิภาพของระบบโลจิสติกส์ด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ ให้สามารถใช้งานและเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้อง เช่น ระบบด้านอาหารและยาในส่วนภูมิภาค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด กรมศุลกากร ฯลฯ เพื่อให้เพิ่มความเข้มแข็ง ครอบคลุม และมีประสิทธิภาพในการคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภค การบริการประชาชน และรองรับระบบ Logistic ของประเทศ และ Single window entry system

5) พัฒนาด้านอาหารและยาให้สามารถมีบทบาทเชิงรุกในการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์สุขภาพนำเข้า เพื่อเป็นการรองรับการหลั่งไหลของสินค้าที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ตามนโยบายการเปิดเขตการค้าเสรี

6) สร้างเครือข่ายเข้าร่วมดำเนินการ หรือสนับสนุนการดำเนินการ ไม่จำเป็นต้องมีหลายเครือข่าย แต่ขอให้มีความยั่งยืน และสามารถร่วมมือกันในการคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ

7) พัฒนางานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจไม่ให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณทอดทิ้งและไม่เอาใจใส่จากภาครัฐ เช่น การพัฒนากิจกรรมหน่วยตรวจสอบเคลื่อนที่ ตรวจสอบความปลอดภัยอาหาร ให้ประชาชนเกิดความอุ่นใจ หรือการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์สุขภาพชุมชนในพื้นที่ เข้าไปให้ความรู้ ความเข้าใจ พัฒนาศูนย์เรียนรู้ต้นแบบในเขตพื้นที่ดังกล่าว หรือการพัฒนา ออ. น้อย เป็นต้น

8) มุ่งเน้นการพัฒนาบทบาท ออ. ในต่างประเทศเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ

4.2 สร้างวัฒนธรรมการบริโภคเพื่อสุขภาพ ดังนี้

1) บูรณาการการใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อณรงค์และประชาสัมพันธ์เชิงรุกให้มากขึ้น ควรพิจารณาเรื่องที่เป็นประเด็นร้อน เรื่องที่เป็นปัญหาต่อเนื่อง หรือเรื่องที่น่ากลัวจะเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบต่อประชาชน เช่น ยาไม่มีคุณภาพ, ยาปลอม, Steroid, Stem cell, ขาดความอ้วน, เครื่องสำอางผสมสารห้ามใช้, อาหารเสริมสุขภาพ, Nano technology , เครื่องนวดไฟฟ้าต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักและป้องกันภัยจากการเลือกซื้อ เลือกรับบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพ และเป็นเกราะป้องกันตัวจากการถูกหลอกลวงให้หลงเชื่อ

2) วรรณคดีทั้งในส่วนผู้ประกอบวิชาชีพ ผู้บริโภค และสื่อมวลชน ให้เกิดความตระหนักและความตื่นตัวในการใช้ยาที่เหมาะสม (Rational use of drug) ลดความฟุ่มเฟือยในการใช้ยา และให้เกิดความปลอดภัยในการบริโภคยา

3) ยังคงเน้นประชาสัมพันธ์ร้านยาคุณภาพ เนื่องจากทั่วโลกให้ความสนใจ และพัฒนาบทบาทร้านยาคุณภาพในการให้คำปรึกษา คำแนะนำที่ดีกับประชาชน เป็นอีกช่องทางที่ประชาชนสามารถเข้าถึงง่าย และใช้ประโยชน์จากร้านยาคุณภาพ

นอกเหนือจากการจัดทำแผนงบประมาณให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ตามที่กล่าวมาข้างต้น สิ่งที่ต้องระวังจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ ก็คือ การพัฒนาองค์กร ให้มีประสิทธิภาพ โดยการ

1) พัฒนาระบบงานของ อย. ให้มีการนำระบบคุณภาพมาใช้ในองค์กร เช่น ISO Guide 62 และ Guide 65 เป็นต้น

2) ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะวิชาชีพให้เข้มแข็ง เพียงพอ และเท่าทันต่อสถานการณ์งานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในอนาคต เนื่องจากในระยะ 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2550-2559) จะมีเจ้าหน้าที่เกษียณอายุมากถึง 128 คน (ร้อยละ 20.19 ของข้าราชการปัจจุบัน) ดังนั้น หากไม่มีการเตรียมความพร้อมจะทำให้เป็นจุดอ่อนขององค์กรต่อไปในอนาคต

3) พัฒนางานวิจัยอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ งานวิจัยชิ้นใดที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ขอให้รีบดำเนินการและนำผลงานวิจัยมาใช้ประโยชน์ในงานคุ้มครองผู้บริโภค และเสนอขอโครงการใหม่หรือโครงการต่อเนื่องผ่านสภาวิจัยแห่งชาติ เพื่อเป็นช่องทางในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงบประมาณ

4) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีความทันสมัยและจัดหาเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนภารกิจหลักในการกำกับดูแลหลังออกสู่ท้องตลาด การบริการประชาชน ตลอดจนการพัฒนาประสิทธิภาพของการบริหารจัดการของหน่วยงาน

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าท่านทั้งหลายจะวางแผนเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงบประมาณได้ดีเพียงไร หากยังขาดการบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ การวางแผนดังกล่าว ก็ถือว่าไม่สัมฤทธิ์ผล ดังนั้น แผนเงิน และแผนงานควรมาควบคู่กัน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงจะถือว่าการวางแผนของท่านมีประสิทธิภาพ ก็ขอฝากไว้ให้ท่านทั้งหลายร่วมกันคิด แผนงาน/โครงการที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนเป็นสำคัญ ผลผลิตจากการดำเนินงานต้องชัดเจน เป็นรูปธรรม และประชาชนได้รับประโยชน์ อันนี้คือหลักสำคัญของการวางแผนงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์

(นายแพทย์ศิริวัฒน์ ทิพย์ธราดล)

เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา

พฤศจิกายน 2550